

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 10/2017-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. júna 2017 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa), Petra Brňáka, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej a Ladislava Orosza predbežne prerokoval návrh Okresného súdu Košice I, zastúpeného sudcom JUDr. Pavlom Vargom, na začatie konania o súlade § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a takto

r o z h o d o l :

Návrh Okresného súdu Košice I **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 30. marca 2017 doručený návrh Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“), zastúpeného sudcom JUDr. Pavlom Vargom, na začatie konania o súlade § 4 ods. 3 zákona

č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podpore obnoviteľných zdrojov energie“) s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“).

2. Návrh okresného súdu doručený ústavnému súdu je mimoriadne stručný. Okrem informácie o právnej veci vedenej pred ním, v súvislosti s ktorou podáva návrh na začatie konania o súlade ústavnému súdu, obsahuje len informáciu o tom, že predmetný návrh okresný súd podáva na podnet žalobcu, ďalej informáciu o tom, že okresný súd počas konania dospel k záveru, že citované ustanovenie zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie je v rozpore s ústavným právom strany konania na súdnu ochranu, a preto uznesením č. k. 30 Cb 2/2016-176 z 13. októbra 2016 (ďalej len „uznesenie z 13. októbra 2016“) prerušil konanie a rozhodol sa iniciovať začatie konania pred ústavným súdom, a napokon len konštatovanie, že podľa názoru okresného súdu je citované ustanovenie zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie v rozpore s označenými ustanoveniami ústavy a dodatkového protokolu. Na základe uvedeného okresný súd navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že ustanovenie § 4 ods. 3 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 ústavy a s čl. 1 dodatkového protokolu.

3. Z uznesenia z 13. októbra 2016 o prerušení konania až do právoplatného skončenia konania na ústavnom súde, ktoré tvorí prílohu k návrhu, vyplýva, že predmetom označeného konania je rozhodovanie o nároku žalobcu ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], pozn.), ktorým sa proti žalovaným ([REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], pozn.) domáha zaplataenia pohľadávky v sume 40 312,41 € s príslušenstvom. V uznesení z 13. októbra 2016 okresný súd okrem iného uvádza, že v označenom konaní je „*Zásadný rozpor daný skutočnosťou, že žalobcovi nebolo jednoznačne zdôvodnené na základe akého ustanovenia zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších*

predpisov, patrí oprávnenie rozhodnúť o nemožnosti uplatnenia si podpory podľa Zákona OZE pre rok 2015 ako aj skutočnosť, že zákon OZE spája s porušením ustanovenia § 4 ods. 2 závažné právne dôsledky, ktoré by pri extenzívnom výklade dotknutého ustanovenia mohli de facto poprieť účel samotného zákona OZE, ktorým je podpora obnoviteľných zdrojov energie, na základe týchto skutočností oprávnenému subjektu sú odopreté jeho ústavné práva dané čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 Ústavy... a čl. 1 Dodatkového protokolu...“.

4. Okresný súd adresoval ústavnému súdu návrh na vyslovenie nesúlady napadnutého ustanovenia zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie s označenými ustanoveniami ústavy a dodatkového protokolu, v súvislosti s rozhodovaním v uvedenej právnej veci, už aj svojím skorším podaním doručeným ústavnému súdu 16. decembra 2016. Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 3/2017-5 z 1. februára 2017 rozhodol, že návrh okresného súdu odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

II.

5. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

6. Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

7. Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh na začatie konania súd. Podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) ústavný súd začne konanie, ak návrh podá súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, pričom súdom podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde sa podľa § 19 zákona o ústavnom súde rozumie príslušný senát alebo samosudca. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až g) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. Vychádzajúc z citovaných právnych noriem ústavný súd opakovane judikuje, že každý návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí bez výnimky spĺňať všeobecné náležitosti návrhu, a to náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu (III. ÚS 349/2015). Pokiaľ ide o obsahové náležitosti, podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

11. Jednou z neoddeliteľných súčastí každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov) je podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde jeho odôvodnenie (m. m. PL. ÚS 9/2012,

PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014). Odôvodnenie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom musí byť pritom obsiahnuté priamo v samotnom návrhu. Nemožno zaň považovať iné odôvodnenie ako to, ktoré je obsiahnuté priamo v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (m. m. PL. ÚS 46/2015). Ústavný súd už mnohokrát vo svojej doterajšej judikatúre uviedol, že návrh na začatie konania, ktorý neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa podstatnú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 359/08).

12. Okresný súd v návrhu na začatie konania len konštatuje, že ustanovenie § 4 ods. 3 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie je v rozpore s označenými ustanoveniami ústavy a dodatkového protokolu, avšak bez toho, aby uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré sa domnieva, resp. ktoré by signalizovali, že tomu tak je, a to osobitne vo vzťahu k všetkým ustanoveniam ústavy a dodatkového protokolu, s ktorými napadnutý právny predpis podľa jeho názoru nie je v súlade. Návrh okresného súdu na začatie konania takéto odôvodnenie neobsahuje, t. j. jeho súčasťou nie je zákonom predpísaná podstatná obsahová náležitosť, ktorá by svojou relevanciou aspoň signalizovala, že § 4 ods. 3 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie nie je v súlade s označenými ustanoveniami ústavy a dodatkového protokolu. Návrh okresného súdu tak nespĺňa ani základné ústavno-právne požiadavky, ktoré by ústavnému súdu umožnili sa ním po jeho prijatí na ďalšie konanie meritórne zaoberať.

13. Navrhovateľ musí v návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov nielen označiť predpis, ktorého nesúlad s právnym predpisom vyššej právnej sily namieta, s vyjadrením, či navrhovateľ napáda predpis v celom rozsahu alebo v jeho časti, prípadne v jednotlivom ustanovení, a predpis vyššej právnej sily, jeho časť alebo jednotlivé ustanovenie alebo označenie medzinárodnej zmluvy, jej časti alebo jednotlivého ustanovenia, s ktorým napadnutý predpis podľa navrhovateľa nie je v súlade (§ 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ale rovnako musí v návrhu na začatie konania uviesť, z akých dôvodov podľa neho predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s predpisom vyššej právnej sily. Odôvodnenie je jedným z esenciálnych predpokladov kvalifikovaného návrhu na začatie konania podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Nedostatok právne relevantného odôvodnenia návrhu na začatie konania má vo vzťahu k namietanému

nesúladu významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd bez splnenia uvedenej podmienky o návrhu navrhovateľa uvedenom v petite nemôže rozhodovať (m. m. napr. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné).

14. Ústavný súd považuje za vhodné napokon poznamenať aj to, že okresný súd v návrhu na začatie konania uvádza, že dospel k záveru, že napadnuté ustanovenie zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie je v rozpore, okrem v petite návrhu označených ustanovení ústavy a dodatkového protokolu, aj s ústavným právom strany konania na súdnu ochranu, ktoré garantujú čl. 46 a nasl. ústavy (pozn.), avšak bez toho, aby napadnuté ustanovenie zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie navrhol vyhlásiť za nesúladne s predmetnými článkami ústavy, resp. s ich určitým(-i) konkrétne označeným(-i) odsekom(-mi) aj v samotnom petite návrhu na začatie konania.

15. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa navrhovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa navrhovateľ domáha v petite svojho návrhu. Tvrdenia o nesúlade napadnutých ustanovení právneho predpisu s inými ustanoveniami ústavy alebo kvalifikovaných medzinárodných zmlúv, ktoré navrhovateľ uvádza iba v texte návrhu (v jeho odôvodnení) a neuvádza ich aj v samotnom petite návrhu, možno podľa názoru ústavného súdu považovať iba za súčasť argumentácie navrhovateľa (m. m. II. ÚS 475/2010, III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

16. Ústavný súd opätovne vyslovuje poľutovanie nad tým, že takýto nekvalifikovaný návrh na začatie konania mu bol doručený všeobecným súdom, a to aj napriek tomu, že ústavný súd už jeho prechádzajúci návrh v tej istej veci svojím uznesením č. k. PL. ÚS 3/2017-5 z 1. februára 2017 odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, a to práve z dôvodu absencie jeho odôvodnenia, a na túto podstatnú obsahovú náležitosť návrhu na začatie konania okresný súd už výslovne upozornil.

17. Okrem toho nebolo možné opomenúť, že ústavný súd nálezom č. k. PL. ÚS 50/2015-148 z 22. marca 2017 nevyhovel návrhu skupiny 40 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy domáhali vyslovenia nesúlady § 4 ods. 3 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. Týmto nálezom tak bolo o nesúlade toho istého ustanovenia zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie s tými istými článkami ústavy a článkom dodatkového protokolu, ako namietal okresný súd, už nateraz právoplatne rozhodnuté.

18. Na základe uvedeného ústavný súd návrh navrhovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol nielen pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, ale aj pre neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2017